

**Oma
Häme**

**Tervetuloa leikkaukseen
Kanta-Hämeen
keskussairaalaan**

**VALMISTAUTUMISOHJE
AIKUISELLE**

VALMISTAUTUMISOHJEEN SISÄLTÖ

1

Valmistautuminen leikkaukseen

2

Huomioitavaa leikkausta edeltävänä päivänä

3

Leikkauspäivä

4

Huomioitavaa leikkauksen jälkeen

5

Yhteystiedot

TÄRKEÄÄ!

Jos sairastut alle 2 viikkoa ennen leikkauspäivää tai lääkityksessäsi tapahtuu muutoksia, **ota välittömästi yhteyttä hoidonsuunnittelijaan.**

Mikäli sairastut leikkausta edeltävänä iltana tai leikkauspäivänä, **ota yhteyttä Leiko-yksikköön tai Päiväkirurgiaan.**

Yhteystiedot löydät tämän ohjeen lopusta.

1

Valmistautuminen leikkaukseen

Leikkaukseen tullessa terveydentilasi tulee olla mahdollisimman hyvä. Pitkäaikaissairauksien hyvä hoitotasapaino vähentää leikkauksiriskejä ja edistää leikkauksesta toipumista.

Huolehdi levosta ja riittävästä yöunesta. Se auttaa sinua pysymään vireänä ja toimintakykyisenä sekä edistää toipumistasi.

Harrasta itsellesi mieluisaa liikuntaa. Syö terveellistä ja monipuolista ruokaa.

Vältä runsasta ja jatkuvaa alkoholin tai muiden päihteiden käyttöä ennen leikkausta. Vieroitusoireet vaikeuttavat leikkauksesta toipumista ja kuntoutumista.

Lopeta tupakointi ennen leikkausta. Tupakointi heikentää haavan ja kudosten paranemista, lisää tulehdusriskiä, heikentää elimistön puolustuskykyä sekä hidastaa luutumista. Tupakoivilla hengitysongelmien riski leikkaukseen liittyen on kohonnut.

Lopeta myös Omega-3-rasvahappoa sisältävät valmisteet (esim. kalanmaksäöljy) viimeistään 2 viikkoa ennen leikkausta verenvuotoriskin vuoksi. Muut luontaistuotteet suositellaan jätettäväksi tauolle viimeistään viikko ennen leikkausta.

Mikäli kotiutut leikkauispäivänä, on kotona oltava aikuista seuraa seuraavaan aamuun asti, koska kotiutuessasi olet lääkkeiden vaikutuksen alainen. Mikäli sinulla ei ole kotona aikuista seuraa, on sinun todennäköisesti yövyttävä sairaalassa.

2

Huomioitavaa leikkausta edeltävänä päivänä

Alkoholin ja muiden päihteiden käyttö on kiellettyä toimenpidettä edeltävänä päivänä sekä leikkauspäivänä ja -iltana, koska yhteisvaikutus annettujen lääkkeiden kanssa on vaarallista.

Myös tupakointi ja nuuskan käyttö on kielletty.

Sinua ei voida puuduttaa tai nukuttaa, mikäli sinulla on mahatauti, kuumetta, yskä tai kova nuha.

OTA MUKAAN SAIRAALAAN:

- Kela-kortti
- Kaikki käytössäsi olevat lääkkeet
- Käytössä olevat tai leikkauksen jälkeen tarvittavat apuvälineet ja laitteet (kyynärsauvat, rollaattori, CPAP-laite)
- Henkilökohtaiset hygieniatarvikkeet, mikäli jäät leikkauksen jälkeen suunnitellusti yöksi sairaalaan
- Ota mukaan vain sinulle välttämättömät tavarat. Jätä kotiin korut ja suuret rahasummat. Huomioithan kuitenkin, että joskus samana päivänä suunniteltu kotiutuminen ei välttämättä onnistu, vaan jäät sairaalaan yöksi tai kahdeksi.

3

Leikkauspäivä

Syöminen ja juominen

Ole syömättä ja juomatta 6 tuntia ennen sairaalaan saapumista. Myös pastillit ja purukumi katsotaan ruoaksi. Mahalaukussa oleva ruoka voi aiheuttaa nukutuksen aikana vaaratilanteen, jos mahansiälttöä joutuu keuhkoihin. Sinut voidaan joutua nukkuttamaan vaikka toimenpide olisikin suunniteltu tehtäväksi puudutuksessa.

TÄRKEÄÄ:

2 tuntia ennen sairaalaan saapumista voit kuitenkin juoda yhden lasillisen (enintään 2dl) vettä, kirkasta mehua (ei tuoremehua), teetä tai kahvia ilman maitoa/makeutusaineita.

Ravinnotta olon noudattamatta jättäminen saattaa aiheuttaa leikkauksen peruuntumisen.

TOIMI LEIKKAUSPÄIVÄN AAMUNA NÄIN:

- **Älä ota mitään lääkkeitä ilman erillistä sairaalasta saatua ohjetta.**
- **Peseydy huolellisesti.** Leikkausalueen ihon tulee olla ehjä, terve ja meikitön. Vatsaan kohdistuvassa leikkauksessa napa on puhdistettava huolellisesti. Jalkaan kohdistuvassa toimenpiteessä varvasvälien tulee olla kunnossa. Huomioithan, että myös muun ihon tulee olla ehjä.
- **Poista kaikki korut**, myös kielikoru ja lävistykset, ennen sairaalaan tuloa. Myös irtoripset suositellaan otettavaksi pois. Kynsissä ei saa olla lakkaa eikä rakennekynsiä. Älä poista ihokarvoja leikkausalueelta ennen leikkausta. Hampaat saat pestä toimenpideaamuna normaalisti.
- **Pukeudu puhtaisiin helposti puettaviin vaatteisiin.** Toimenpiteestä riippuen voit olla osittain tai kokonaan omissa vaatteissasi koko päivän.

Saapuminen sairaalaan

Saat tarkan sairaalaan tuloajan ja tiedon tulopaikasta tekstiviestillä leikkausta edeltävänä arkipäivänä. Jos et saa viestiä klo 12:00 mennessä, tarkista tuloaikasi Päiväkirurgiasta (puh. 03 629 3880). Maanantaina leikkaville potilaille aika ilmoitetaan perjantaina. Saamasi aika on sairaalaan saapumisaika, ei leikkausaika.

Älä tule omalla autolla sairaalaan.

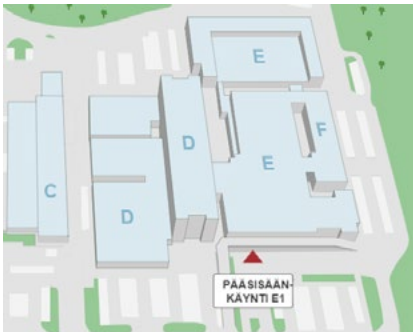
Sinulla on oikeus myös Kelan korvaamaan taksimatkaan, tilaa taksi viimeistään edellisenä päivänä klo 14 mennessä. Saat matkakorvauksen heti taksissa ja maksat matkastasi enintään omavastuun.

Näin löydät leikkauspaikkasi

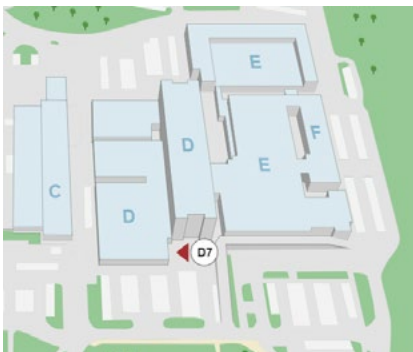
LEIKO – leikkaukseen kotoa

sijaitsee sairaalan 1. kerroksen hissiaulassa. Pääset sinne helpoiten, kun tulet sisään pääsisäänkäynnistä E1 ja menet pääaulan hissillä kerrokseen 1.

PÄIVÄKIRURGIA

sijaitsee sairaalan pääovien vasemmalla puolella matalassa siivessä D7. Oven eteen pääsee ajamaan autolla.

Ennen leikkaussaliin menoa

- Ilmoittaudu ensin osastosihteerille. Ota valmiiksi esille kelakortti, ajokortti tai henkilökortti.
- Ilmoittautumisen jälkeen siirry odotustilaan. Hoitaja kutsuu sinua nimelläsi.
- Hoitaja ohjaa sinut vastaanottohuoneeseen. Hän varmistaa vielä henkilöllisyytesi ja laittaa sinulle potilasrannekkeen.
- Ennen vaatteiden vaihtoa hoitaja tarkistaa seuraavat asiat: olet terve, leikkausalueen iho on kunnossa, lääkehoitosi, olet ollut syömättä ja juomatta sekä jatkohoitosi ja kotiutumisesi.
- Osalle potilaista laitetaan tukisukat ehkäisemään veritulppariskiä.
- Omat tavarasi saat jättää lukolliseen kaappiin.
- Hoitaja ohjaa sinut odotustilaan. Toipumisesi kannalta on tärkeää, että keho si lämmöstä huolehditaan lämpöpeitoilla. Esilämmitys ehkäisee tulehduksia ja edistää toipumista.
- Leikkaava lääkäri tulee tarvittaessa tapaamaan sinua ennen leikkausta. Tässä vaiheessa on hyvä esittää mieltä askarruttavat kysymykset.
- Ennen leikkaussaliin menoa saat tarvittaessa esilääkkeen.
- Leikkaussalihoitaja tulee hakemaan sinut leikkaukseen odotustilasta. Ennen leikkaussaliin menoa on hyvä käydä vielä wc:ssä.
- Leikkaussalissa sinusta huolehtii anestesiahoitaja, instrumentoiva hoitaja ja salivalvoja sekä anestesia­lääkäri ja leikkaava lääkäri.

4

Huomioitavaa leikkauksen jälkeen

Kivunhoito

Jokaiseen leikkaukseen liittyy jonkinasteista kipua, joka on voimakkaimmillaan leikkauksen jälkeisinä päivinä. Kipu on aina henkilökohtainen kokemus, johon vaikuttaa lisäksi leikkauksen laajuus ja luonne. Kipua voidaan lievittää lääkkeiden lisäksi kylmäpakkauksilla, leikkausalueella tukevalla sidoksella, hyvällä asennolla, rentoutumisella yms. Tehokas kivunhoito edesauttaa leikkaushaavan paranemista, liikkumista ja edistää kokonaisvaltaista toipumista leikkauksesta.

Riittävän kivunhoidon toteutumiseksi on erittäin tärkeää, että kerrot hoitajalle, kuinka voimakkaana ja millaisena koet kivun. Kivun voimakkuuden mittaaminen on yksi osa leikkauksen jälkeistä seuraamista. Voit arvioida kipua sanallisesti tai numeraalisesti (0-10).

Kivun lääkehoidossa pyritään tehokkaaseen ennaltaehkäisevään hoitoon. Siksi on tärkeää, että pyydät kipulääkettä ennen kuin kipu on oikein hankalaa.

Kotiin samana päivänä

Kotiudut, kun kotiutumisen edellytykset täyttyvät ja tunnet vointisi hyväksi. Varaa leikkausta varten kuitenkin koko päivä.

VOIT KOTIUTUA, KUN:

- Elintoimintosi ovat vakaat ja olet ollut jalkeilla
- Olet juonut ja syönyt eikä sinulla ole voimakasta pahoinvointia
- Kipusi on hallinnassa
- Sinulle on annettu kotihoito-ohjeet ja tarvittavat reseptit ja todistukset

Halutessasi tukihenkilösi voi olla läsnä kotiutusohjeita annettaessa. Jos et ole kotikuntoinen klo 20 mennessä, jäät yöksi päiväkirurgian yön yli -yksikköön tai vuodeosastolle.

Yön yli -yksikön tai vuodeosaston kautta kotiin

Osa potilaista jää suunnitellusti sairaalaan leikkauksen jälkeen. Hyvin suunniteltu leikkauskin voi muuttua arvioitua suuremmaksi, jolloin hoitosi jatkuu päiväkirurgian yön yli -yksikössä tai vuodeosastolla. Lääkäri arvioi sairaalassa-oloajan vointisi mukaan.

Leikkaava lääkäri päättää sairauslomasi pituuden. Sairausloma on yksilöllinen leikkauksesta ja työtehtävistäsi riippuen. Mikäli tarvitset jatkoa sairauslomaasi, ota yhteyttä terveysasemalle tai työterveyshuoltoon.

Palaute

Kotiutumisen jälkeen saatat saada tekstiviestitse linkin asiakaskyselyyn.

Palautetta voi kyselyyn vastaamisen lisäksi antaa osoitteessa www.omahame.fi/palaute tai yksiköstä saatavalla paperilomakkeella.

5

Yhteystiedot

KANTA-HÄMEEN KESKUSSAIRAALA

Ahvenistontie 20, 13530 Hämeenlinna

(1.10.2023 alkaen Parantolankatu 6, 13530 Hämeenlinna)

SAIRAALAN VAIHDE

puh. 03 6291

HOIDONSUUNNITTELIJAT

(ma-to klo 7:30 – 14:00,

pe klo 7:30 – 13:00)

Gastrokirurgia

puh. 03 629 2518

Gynekologia ja urologia

puh. 03 629 3823

Korva-, nenä- ja kurkkutaudit, silmäkirurgia, suukirurgia ja hammashoidot

puh. 03 629 3843

Plastiikka- ja yleiskirurgia

puh. 03 629 3858

Ortopedia ja tekonivelkirurgia

puh. 03 629 2247

Verisuonikirurgia

puh. 03 629 3858

PÄIVYSTYS

puh. 03 629 4500

LEIKO

puh. 03 629 3591

(auki arkisin klo 7:00 – 14:00)

PÄIVÄKIRURGIA

puh. 03 629 3880

(auki ma klo 7:00 – pe klo 19:00)

VUODEOSASTOT

Vuodeosasto 1 (naistentaudit)

puh. 03 629 2094

Vuodeosasto 4 (korva-, nenä- ja kurkkutaudit, silmäkirurgia, suukirurgia ja hammashoidot)

puh. 03 629 2444

Kirurginen vuodeosasto 5A

(gastrokirurgia, urologia)

puh. 03 629 2512

Kirurginen vuodeosasto 5B

(ortopedia, verisuoni- ja

plastiikkakirurgia)

puh. 03 629 2532

